

Arbetsmiljöregler för minderåriga.

ARBETSUPPGIFTER OCH HANTERING AV
MASKINER INOM DEN GRÖNA SEKTORN

Källa:

Gröna Arbetsgivare
2020-09-17

Svenska
Golfbundet

Minderårigas arbetsmiljö

En sammanställning över vad som gäller om barn och ungdomar arbetar på en golfanläggning vad gäller maskiner, tillåtna arbetsuppgifter och arbetstid. Skriv gärna ut tabellerna och sätt upp på väggen.

Det är vanligt att minderåriga (personer som inte fyllt 18 år) arbetar på golfanläggningar på sommaren eller vid praktik. Det innebär särskilda regler att ta hänsyn till som arbetsgivare.

Gröna arbetsgivare har sammanställt de särskilda bestämmelser som gäller vid anställning av minderåriga – vilka maskiner och arbetsmoment de får hantera vid olika åldrar, hur de får arbeta och deras arbetstider. Nedan följer en sammanfattning av deras information.

För fullständiga arbetsmiljöregler för minderåriga, se Arbetsmiljöverkets föreskrifter [Minderårigas arbetsmiljö \(AFS 2012:3\)](#) samt [Grönas webbsida](#) (endast för medlemmar).

Reglerna skiljer på yngre barn, äldre barn och ungdom:

Yngre barn	Minderårig under 13 år.
Äldre barn	Minderårig 13–15 år, med fullgjord skolplikt.
Ungdom	Minderårig med fullgjord skolplikt och som fyller minst 16 år under det pågående kalenderåret.

Introduktion

Det är viktigt att ge den minderåriga en ordentlig introduktion med information om arbetsuppgifterna och vilka risker som finns. En handledare ska utses som alltid ska finnas tillgänglig för frågor och stöd till den minderåriga.

Introduktionen ska innehålla information om:

- vilka arbetsuppgifterna är
- vilka arbetsuppgifter som är förbjudna
- hur verktyg och maskiner fungerar
- vilka arbetsmiljöregler som gäller
- vilka risker som finns och hur man kan skydda sig mot dem

Till yngre och äldre barn ska information om arbetsuppgifter, risker och skyddsåtgärder också ges till vårdnadshavare.

Arbetstider och tillåtna arbeten för barn och ungdom

	Yngre barn	Äldre barn	Ungdom
Tillåtna arbeten	Huvudregeln är att yngre barn inte får arbeta. Det gäller arbete för arbetsgivare, uppdragsgivare eller praktikgivare.	Arbete som inte kräver stort ansvarstagande eller är fysiskt/psykiskt tungt	Normalt ofarliga arbeten
Arbetsgivarens skyldighet	Endast mycket lätta och ofarliga arbetsuppgifter inom den närmaste familjen utan andra anställda är undantaget. * ¹	<ul style="list-style-type: none">• Bedöma att arbetet är lämpligt för den minderåriga• Utse handledare• Informera vårdnadshavare om jobbet• Få godkännande av vårdnadshavare• Informera skyddsombud• Introducera och ha rutiner• Fråga om den minderåriga har andra jobb	<ul style="list-style-type: none">• Bedöma att arbetet är lämpligt för den minderåriga• Utse handledare• Informera skyddsombud• Introducera och ha rutiner• Fråga om den minderåriga har andra jobb
Arbetstidsbegränsning	Skolvecka under terminstid: 2 timmar/dag 12 timmar/vecka Skolfri dag under terminstid: 7 timmar/dag 12 timmar/vecka Skolledighet under minst en vecka: 7 timmar/dag 35 timmar/vecka Minst fyra veckors sammanhängande ledighet per kalenderår.		8 timmar/dag * ² 40 timmar/vecka * ² Arbetstiden får inte hindra skolgången eller möjligheten att ta till sig skolan. Dygnsvilan får förkortas * ³ Vid gymnasial lärlingsutbildning får eleven arbeta 20 timmar i veckan extra utöver sin lärlingsutbildning.
Arbetstidsförläggning	Kl. 6–20		Kl. 6–22 alt 7–23 * ³
Rast	Minst 30 min per dag (senast efter 4,5 timmars arbete). Arbetsgivaren ska ordna arbetet så att arbetstagarna kan ta de pauser som behövs utöver rasterna.		
Dygnsvila	14 timmar		12 timmar * ⁴
Veckovila	Två sammanhängande dagar, minst 36 timmar		

*¹ Tex. trädgårdsarbete, lättare manuell sådd och plantering, frukt- och bärplockning och lätt utfodringsarbete.

*² Skoltiden ska räknas in i den totala arbetstiden.

*³ Om det behövs med hänsyn till arbetsuppgifterna eller övriga arbetsförhållanden gäller ett undantag från den här regeln. Då får ungdomar istället arbeta upp till åtta timmar per dag i genomsnitt på en sju dagarsperiod. Veckoarbetstiden får då vara 40 timmar per vecka i genomsnitt under en fyra veckorsperiod. Det innebär att man t.ex. kan arbeta tio timmar en dag om man arbetar sex timmar en annan dag.

*⁴ Dygnsvilan får förkortas till elva timmar på arbetsplatser där ett ordinarie arbetspass slutar mellan klockan 22 och 24 eller börjar mellan klockan 05 och 07, eller arbete inom jordbruket. En förutsättning för förkortning av dygnsvilan är att kompenserande viloperiod ges i omedelbar anslutning till arbetspassets eller arbetspassens slut.

Maskiner och arbetsmoment – regler för barn och ungdom

Maskin / arbetsmoment	Yngre barn	Äldre barn	Ungdom
Skärning eller svetsning med gas, elektricitet eller laser	Nej	Nej	Nej * ¹
Maskindrivna lyftanordningar	Nej	Ja, om lastens vikt inte överstiger 25 kg	
Farligare arbetsuppgifter inom byggnation	Nej	Nej	Nej * ¹
Arbete vid risk för ras vid schaktning	Nej	Nej	Nej * ¹
Lövbåls	Nej	Nej	Ja
Vinkelslip	Nej	Nej	Nej * ¹
Stenkap	Nej	Nej	Nej * ¹
Häcksax	Nej	Nej	Nej * ¹
Motorsåg	Nej	Nej	Ja, om personen genomgått utbildning i användande av motorsåg motsvarande minst fyra veckors heltidsstudier och har motorsågskort.* ⁴
Röjsåg med klinga	Nej	Nej	Ja, om personen genomgått utbildning i användande röjsåg motsvarande minst fyra veckors heltidsstudier.* ⁴
Trimmer eller röjsåg med tråd	Nej	Nej	Ja
Gräsklippare	Nej	Nej	Ja, om acceptdon/dödmansgrepp finns
Åkgräsklippare	Nej	Nej	Ja * ⁶
Jordfräs	Nej	Nej	Nej * ¹
Snöslunga	Nej	Nej	Nej * ¹
Maskiner där rörliga delar kan nås – transportanläggningar	Nej	Nej	Nej * ¹
Fyrhjuling – Terränghjuling (vanligast)	Nej	Nej	Ja, om personen har förarbevis för terränghjuling
Fyrhjuling – Motorcykel	Nej	Nej	Ja, om personen har förarbevis för A1
Fyrhjuling – Traktor a	Nej	Nej	Ja, om personen har traktorkort, körkort med AM-behörighet eller högre
Fyrhjuling – Traktor b	Nej	Nej	Nej
Traktor a, konstruerad att kunna köra i högst 40 km/h (LGF-skylt)	Nej	Nej	Ja, om personen har traktorkort, körkort med AM-behörighet eller högre* ²
Traktor b, får köras i högst 50 km/h (KM-skylt)	Nej	Nej	Nej
Motorredskap* ⁷ klass 1	Nej	Nej	Nej
Motorredskap* ⁷ klass 2	Nej	Nej	Ja, om personen har traktorkort, körkort med AM-behörighet eller högre* ³
Golfbil på bana – Terränghjuling (vanligast, max 400 kg)	Nej	Nej	Ja, om personen har förarbevis – terränghjuling
Golfbil som arbetsfordon och körning utanför anläggning (motorredskap klass 2 vanligast)	Nej	Nej	Ja, om personen har traktorkort, körkort med AM-behörighet eller högre
Plockmaskin golfbollar	Nej	Nej	Se registreringsbevis på fordonet, följ därefter matrisen

Slutet utrymme – silo, brunn	Nej	Nej	Nej * ¹
Arbeten som kräver andningsskydd – mögel, gaser	Nej	Nej	Nej * ¹
Asbest	Nej	Nej	Nej * ¹
Kemisk kastrering	Nej	Nej	Nej
Starka disk- och rengöringsmedel – mjölkkanläggningar	Nej	Nej	Ja * ⁵
Bekämpningsmedel klass 1 och 2	Nej	Nej	Nej
Skogsplanter med fungicid	Nej	Ja * ⁵	
Skogsplanter med insekticid	Nej	Nej	Nej
Farliga djur – nykalvad ko, nygrisad sugga, tjur, galt, bagge, giftormar, farliga djurparksdjur	Nej	Nej	Nej * ¹
Starkt styrt arbete – mjölkkningskarusell	Nej	Nej	Nej * ¹

*¹ Tillåtet om arbetsuppgiften:

1. utförs av ungdomar som fullgjort gymnasieutbildning eller likvärdig utbildning för arbetsuppgiften, läs vidare under *⁴
2. ingår i handledarledd praktik för ungdomar.

*² Förarbeviset AM-behörighet ger endast rätt att köra/förflytta traktor a. För att använda påkopplade redskap krävs utbildning enligt *¹. Undantaget maskiner kopplat på trepunktskoppling. Traktorkortet ger rätt att köra traktor med redskap om den minderåriga har fullföljt utbildning eller del av utbildning enligt *⁴

*³ Förarbeviset AM-behörighet eller traktorkort ger endast rätt att köra/förflytta motorredskap klass 2. För att jobba med motorredskap klass 2 krävs utbildning enligt *¹

*⁴ Den undervisning som undantaget handlar om förekommer framförallt i gymnasiet. Men det kan även handla om andra utbildningar, till exempel folkhögskolor eller yrkesinriktade uppdragsutbildningar som fristående utbildare genomför tex. motorsågsutbildning eller truckförarutbildning. Det räcker att det utbildningsavsnitt som arbetsuppgiften handlar om är avslarat, oavsett om ett helt utbildningsprogram är slutfört eller inte.

Som arbetsgivare behöver du jämföra andra utbildningar med gymnasieskolans för att bedöma om de är likvärdiga. En arbetsgivares internutbildning motsvarar i princip aldrig en sådan utbildning.

*⁵ Om arbetsgivaren genomför en riskbedömning som kommer fram till att det inte finns någon pesticid på de barrträdsplanter som skall planteras. Riskbedömningen ska dokumenteras och bör kunna styrkas med redovisande underlag. I dessa fall anser Arbetsmiljöverket att plantorna inte längre är att betrakta som behandlade med bekämpningsmedel på det sätt som föreskrifterna avser.

*⁶ Om åkgräsklipparen bara har ett klippaggregat och om acceptdon/dödmansgrepp finns, samt om arbetsgivarens riskbedömning kommer fram till att det inte finns några allvarliga risker med jobbet. Exempel på risker kan vara gräsklippning i sluttning, nära kant vid djupt vatten eller platser där det vistas människor i arbetsområdet.

*⁷ Motorredskap – Motordrivet fordon avsedd för flyttning av gods tex. lastmaskin, skördetröska, grävmaskin, truck grävlastare m.fl. (se registreringsbeviset).